

ဝေါဟာရလို မန်ကျောံဗွာ

ဗရ	= အသံ
ဇ်	= ဖတ်သည်
ဗွတ်	= ဖတ်စရာ
လိက်ဗွတ်	= ဖတ်စာ
ဗိုက်	= မြုပ်သည်
ဗလိုက်	= မြုပ်အောင်ပြုသည်
ထောင်	= ပေါက်သည်
ပထောင်	= အပေါက်
မိင်	= ကြားသည်
လမိင်	= အကြား
ညာတ်	= မြင်သည်
လညာတ်	အမြင်
ဟို	= ပြောသည်
လဟို	= အပြော(စကား)
ဝေင်	= ကစားသည်
ပွေင်	= ကစားစရာ
သျှင်	= မြင့်သည်
သလှင်(သမ္မင်)	= အမြင့်
သ့	= ဖြေသည်
သ့လိက်	= စာဖြေ
သွတ်	= အဖြေ
လိက်သွတ်	= အဖြေလွှာ
အး	= သန့်ရှင်းသည်
သအး	= သန့်ရှင်းအောင်ပြုသည်
ကို	= ပေးသည်

ဝဲက်	= ဖွင့်သည်
ပွဲက်	= အဖွင့်
ပိုင်	= ပိုင်စိုးသည်
ပိုင်	= နယ်
ပေင်	= ပြည့်သည်
ဗပေင်	= ဖြည့်သည်
ပိတ်	= ပြတ်သည်
ဗပိတ်	= ဖြတ်သည်
ပြင်	= ပါးလိုက်သည်
ပရင်	= လက်ဆောင်
ပြ်	= ကယ်ဆယ်သည်
ပရ်	= ကယ်မသူ
ပြိုက်	= ထည့်သည်
ပရိုက်	= ဝန်ပါ
ဗက်	= လိုက်သည်
ဗွက်	= နောက်လိုက်
ဗုတ်	= ကြိတ်သည်
ဗျတ်	= ကြိတ်ဆုံ
ဗိုင်	= ဝိုင်းသည်
ဗိုင်	= ဝိုင်းထားသောနေရာ
ဗဝ်	= စုပုံသည်
ဗဝ်	= အစုအပုံ
ဗိုက်	= ဝတ်သည်
ဗိုက်	= အဝတ်အစား
ဖြ	= မြည်သည်

ဝေါဟာရလို့ မန်ကျောံဗွာ

ခွဲက်	=	ချိုင့်
ခလံက်	=	ချိုင့်ဝှမ်းသည်
ဂု	=	တောင်ယာ
ဂု	=	ရွာသည်(မိုး)
ဗဂု	=	ရွာသွန်းစေသည်(ဗဂုဖြဲမတ်)
ဂ	=	ရှက်သည်
ဂဝ	=	အရှက်
ဝိုင်	=	စိုးရိမ်သည်
ဂဝိုင်	=	စိုးရိမ်သောက
ဇု	=	အပန်းဖြေသည်
ဇု	=	စခန်း(အပန်းဖြေနေရာ)
တော်	=	တွက်ချက်သည်
တော်	=	အတွက်အချက်
ဒလင်	=	ထမ်းပိုး
ဒိုင်	=	ထမ်းသည်
ဒို	=	ဖြစ်သည်
ဒဒို	=	အဖြစ်
ဒိုက်	=	ဆင်းရဲသည်
ဒဒိုက်	=	ဆင်းရဲဒုက္ခ
ပိုင်	=	ပေါင်းသင်းသည်
ပိုင်	=	အပေါင်းအသင်း
ပတ်	=	နှိပ်သည်
ပွတ်	=	အနှိပ်သည်(နှိပ်သူ)
ပေက်	=	သုတ်သည်
ပွေက်	=	လက်သုတ်

ဖလုတ်	= လွတ်ကျသည်
ပွီပွအ်	= လွဲဖယ်ပြောဆိုသည်
ရာန်ပါန်	= ဝယ်ခြမ်းသည်
ချက်ချာ	= သရော်သည်
သွောင်	= သီသည်(သီတံနှင့်ထိုးသည်)
သွီသွဟ်	= သေချာမှန်ကန်သည်
ဟောတြာ	= သေးငယ်သည်
ဒေပ်ဖျိန်	= သိုမှီးသည်
ဂစေံဇေံ	= သစ်တောက်ငှက်
လအက်	= သုတ်လိမ်းသည်

၇၇၇၇၇

အဓိပ္ပာယ်အရထအခပ် = အက္ခရာ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်

မုန်

မြန်မာ

ကျောန်	= လုပ်သည်
ကလောန်	= အလုပ်
ကမ္ပောန်	= လုပ်ငန်း
ကမ္ပောန်	= မောင်းမမိသံ
ကေတ်	= ယူသည်
ကျွက်	= အယူ
ကလိုဟ်	= ဖောက်သည်
ကျိုဟ်	= ပေါက်ပြဲသည်
ကလိုဟ်	= အမြန်အကြောင်းကြားသည်
ကျိုဟ်	= နားလည်

မနောသိလ္လာ	= ဆေးဒန်မြင်းသီလာ
သွိုန်	= ဆက်သည်
မြိက်မြ	= ဆင်ယင်သည်
ဒိုက်ဒိန်ကာဲကာ	= ဆင်းရဲမွဲစောသည်
စိစောန်	= ဆန်းကြယ်သည်
သန်ဇျာ	= ဆည်းဆာချိန်
သွာဲသွ	= ဆွေးမြည့်သည်
ဒေံဂှ်	= ညီအရင်း
ရင်ဗစာ	= တရားရုံး
နာဲဗစာ	= တရားသူကြီး
သီဖို	= တံစိုးလက်ဆောင်
သွက်(ကွက်)	= တံစိုး
ဂိုဇိုင်	= တောက်ပသည်
စာင်ပရော်	= တည်ကြက်
လုဟ်	= တွေဝေငေးမိုင်သည်
စံင်ပိုင်	= ထမင်းစားခုံ
ကြိုပ်	= ထိုင်းမိုင်းသည်
ဆိုက်	= နီးကပ်သည်
ဂှ်ပုတ်	= နို့ စားခွားမ
ဆာ်တုံကွဟ်	= နို့ ခမ်း(ဒိန်ချဉ်)
လုဟ်	= နှစ်ခြိုက်သည်
ပူဆာ	= ပူဆွေးသည်
တမုၤ	= ပျော်မွေ့ သည်
ဖျိဟ်ပူး	= ပြောဆိုသည်(ရှင်းပြသည်)
ပံင်ပုန်	= ပြောင်းပြန်

ထိ(ထိမြိ)	=	ပြည့်ဝသည်
စိုတ်လဗင်	=	ဖောက်ပြားသောစိတ်
ဝိုမတ်	=	ဖြားယောင်းလှည့်စားသည်
ပြောမ်	=	ဖြိုလှဲချိုးဖျက်သည်
ပြောင်	=	ဖွင့်သည်
သျှင်မာန	=	မာန်ယစ်သည်
လဖြေ	=	မိန်းမကြီး
ထိတွန်	=	များပြားသည်
လစေမတ်	=	မျက်စပစ်သည်
ပြမ	=	မြင့်မြတ်သည်
အဆတ်	=	မှန်ကန်သည်
သေင်လေင်	=	မှန်ကန်သည်
သရစော်	=	ယားနာ
ယက်ချောပ်	=	ယောက်သွားခရ
သျှ	=	ယိုကျသည်
သြိုင်သြာ	=	ယုတ်လျော့သည်
ရန်မို	=	ရုန်းရင်းသည်
လကမ်	=	ရှားပင်
လလုပ်	=	ရှေ့ရှုဝင်သည်
သ့	=	ရှေ့လျားသည်
အိုစိုတ်	=	ရွှင်လန်းသည်
လိုက်ဗာ	=	လောက
ဗဒက်သိုန်	=	လက်ယာရစ်သည်(ဂေတ်လံက်ဇေ)
ဗမိုဟ်ဖြေ(လဖြေ)	=	လင်ရှိမိန်းမ
လှောင်တိတ်အာ	=	လွင့်ထွက်သွားသည်

ဝေါဟာရ နူလိက်ပတ်တြိဂမ္ဘိုင်
ရှေးဟောင်းစာပေမှ ဝေါဟာရများ

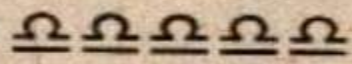
မွန်

ကြက်လှ
ဗျိုင်
ပွးဝှး
တသိုင်ဒွက်
သမင်
ဒလိုဟ်ဒ
လမေမ်
လိက်ပတ္တံ
သတိုတ်
စံက်နေအ်
ဖျှ်
သိပ်ဇုအ်
ကွင်ဟိုက်
ဖျုတ်ဖျုတ်
နရာတ်
ဒိုဟ်
မြုကာ
ဂဇှ်
ဝှက်စိုတ်
မှဲ

မြန်မာ

= အစစ်အမှန်
= အဆက်ဆက်
= အထည်(အထည်အလိပ်)
= အနှောင်အဖွဲ့
= အမြဲမ
= ဦးတည်ရာထွက်ပြေး
= ကစားသမား
= ကမည်းစာ
= ကောင်းမြတ်သည်
= ကျီစယ်သည်
= ကြားဝင်ဖျက်ဆီး
= ကြံ့ခိုင်
= ခင်ပုပ်ငှက်
= ဂုံးချောသည်
= ငိုယိုမြည်းတမ်း
= စာကျက်ခွက်
= စစ်တဲစခန်း
= စိတ်အားထက်သန်သည်
= စိတ်စွဲလန်းသည်
= သားချက်ရာနေရာ

ဝါလဂါ	= လွင်ပြင်
ယိုက်လျိုင်	= ဝန်ဆောင်
ဝှံဂိ	= ဝမ်းနာ
လို့လှ်	= ဝမ်းနည်းကြေကွဲ
မခဇေတ်	= သကြားလုံး
ဝင်	= သမိုင်း
မရိတ်	= သာကူစေ
ပတန်သာသနာ	= သာသနာပြု
သတ်ဂြိုပ်	= သားကောင်
ဖျန်ပရဲ	= သားမြတ်(နို့.)
ကောန်သမေဟ်	= သူကြွယ်သား
သပ္ပရိဟ်	= သူတော်ကောင်း
သရဲခိုဟ်	= သူရဲကောင်း
ဝှံဗတီ	= သဲသောင်ပြင်
အိက်နှိုင်	= သံချေး
သာ်လုံ	= သံတူးခွင်း
သှ်	= သံလျက်
ကောန်ရှ်သရိဟ်နီ	= သန္ဓေပျက်
ဂြိုဟ်	= သက်လုံး
သက်သီ	= သက်သေ
ဂါပ်ဆု	= သစ်ခွ
ယဲဆီဇေတ်	= သွေးတိုးရောဂါ

ဗမူး	= ပုဏ္ဏား
ပယျင်	= ပဉ္စင်း(ဦးပဉ္စင်း)
တောင်တောင်ဂဝင်ဂဝင်	= ပျာပျာသလဲ
ပဝ်ယာန်	= ပျံသန်း
တွင်ညွေက်ညွာ	= ပြောင်မြောက်
သပေါတ်ဒး	= ပွတ်တိုက်မိသည်
ပြိုင်ဆ	= ဖက်ပြိုင်
ဖက်ပုန်	= ဖောက်ပြန်
ဖြိုင်	= ဖြီး၍ပြောသည်
အိုင်င်	= ဖြည်းနေး
ဖောအ်မြေင်	= ဖွံ့ဖြိုး
ပယျးဒိုဟ်	= ဗျာဒိတ်တော်
ခညက်	= ဘုပြောသည်
ရကျာ	= ဘောလုံး
ပယျတ်ပယျတ်	= မကြာမကြာ
ဟံသွဟ်ရထ	= မစွမ်းနိုင်
သရံပိင်	= မကောင်းမှုအကုသိုလ်
ဆောင်ဆင်ဖြ	= မိုးပေါက်
မဟိမု	= မည်သော
သာန်	= မည်းနက်သော
သျှဟ်လက်ကျိုက်	= မင်းလွင်
မင်သေအ်	= မင်ကြောင်း
နူ(နူကို)	= မှ
ပတိုန်နူ	= မှစ၍
နိသဲ	= မှီသည်

ဝေါဟာရလို့ မန်ကျောံဗွာ

ဒေါင်လကိုဟ်	= မုန်ဘီလူး
ကျောက်မတ်	= မျက်စိပွတ်သည်
ရေပ်မတ်	= မျက်စိမှိတ်ပြသည်
ဒတောင်ဆက်တို့	= မျိုးဆက်သစ်
တိဗလး	= မြေပြန့်
ကွတ်(ချော့)	= မြက်ပင်
စဉ်	= မြို့စား
ကောယ	= ယောက်ဖ
ယဇ်	= ယဇ်
သွေဟ်ပွာ	= ယုံမှားသံသယ
ချူကျော်	= ရေးသား
အိုပ်	= ရိုးအ
ဓဇန်	= ရက်စက်
ကြက်ဩဟ်	= ရင်ကြပ်
ပေင်ဩဟ်	= ရင်ပြည့်ရင်ကယ်
သတိုကျာ	= လေထု
အဇာန်လိုက်	= လောကဓံ
စွဲစိုန်	= လက်ဆောင်ပဏ္ဍိတ်
ဓရာမ္မဲဟောင်	= လက်တစ်ကမ်းအကွာ
ဗန်(မိန်)	= လက်နှစ်ဖက်ဖြင့်ဖက်ထား
သပါတ်	= လက်မောင်း
တို့တ်	= လက်ရုံး
ဂတာတ်	= လက်ဝါး
ကဗင်ဇ်	= လင်ပိုင်
ညးစုံဉ်	= လုပ်သားပြည်သူ

ဝေါဟာရလို့ မန်ကျော်ဗွာ

လွဟ်	= ထားလုံစသောလက်နက်
နီ(နီကို)	= ထိ
ကာလဂ်	= ထိုအခါ
ဟိုတ်ဂ်ရ	= ထိုကြောင့်
ဒိုဟ်ဒေင်	= ထုံကျင်
ကြိပ်ပေက်	= ထွက်ပြေး
ဂိဒေင်	= နာကျင်သည်
လျးပသာန်တဲ	= နေရောင်ခြည်
စသွပ်	= နတ်ရွာစံသည်
တိဍုင်	= နယ်မြေ
ဂမာဂ်	= နွားကျောင်းသား
ဂ်ပိုင်	= နွားသို
ကောန်ကွအ်	= နလုံး
ဗက်ဗဒ	= နင်ထုတ်
ကျော်	= နင့်
မွဲဟာန်ကျော်	= နင့်တကွ
ပြဘာတ်ဖြ	= ပရိဗိုဇ်မ
ပသ်	= ပဇာကြောင့်(ကဆုန်လ)
ဗေအ်	= ပုကွ
ကတ်	= ပူသည်
ပါန်ပတီ	= ပန်ကြားသည်
ဓမာတ်ပသ်	= ပန်းပဲ
ပွဲဖြ	= ပန်းညှိုး
ယဲပွဲပိုင်	= ပန်းသေရောဂါ
အဲအေင်	= ပုပ်သို့သည်(ပုပ်နံသည်)

ကွာံ	= ဆက်သည်(ဆက်သသည်)
ဂမာစိင်	= ဆင်ထိန်း
ညိုဏ္ဍာတ်	= ဆင်ယင်သည်
ဒိုင်ဝါတ်	= ဆင်းရဲသည်
ကိုန်ကြိုင်ချာံ	= ဆည်မြောင်း
ဗွာန်သုာံ	= ဆယ်ရာစု
ကွာန်ဇူးပိုင်	= နေပုဒ်ရွာ
ဒေံဗြဲ	= ညီမ
မ္ဗဲ	= ညီး
ညညောမ်	= ညက်ညောသည်
ပျဲပျာံ	= ညှင်းဆဲသည်
ယာံရ	= တကယ်လို့
မ္ဗိပာ်ကွိုင်အမူ	= တရားခံ
မ္ဗဲလှေပုန်	= တဖန်
တအံ	= တို့သည်(ဗဟုဝုဒ်)
ခေင်	= တစ်နေရာတည်း၌တန်. နေသည်
ချင်စိန်	= တရုတ်ပြည်
ဂံတိုက်	= တိုက်ခန်း
တိကုအံ	= တောင်ပို့
လျောပ်ဒိုရေင်	= တောင်တန်းဆင်ခြေလျော
စို(စိုကို)	= တိုင်အောင်
တော်ဆ	= တွေးဆ
ပဲ့(ပဲ့ကို)	= တွင်၊ ၌၊ မှာ၊ ဝယ်
နဏ္ဍ	= တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်
ဒုင်ရပ်စူး	= ထားစာခံ

မြဲမြန်	= ကျွေးမွေး
ခိုက်မြဲဇော်	= ကျွန်မကြီး
ပင်မှိုင်	= ကြားနာ
ခိုတ်လှောက်	= ကြေမွ
သွှ်	= ကြေးအညံ့စာ
ပြင်တီ	= ကြိုတင်သိထားသည်
ကျော်စိုတ်	= ကြိုးစားသည်
ဟိုတ်(ဟိုတ်နု)	= ကြောင့်(သောကြောင့်)
ဒါနု	= ကြောင့်(အတွက်ကြောင့်)
လက္ခမာ	= ခမျာ
သွိုင်မအံက်	= ခမည်းတော်
တပ်စေ့ဟ်	= ခုခံတိုက်ခိုက်
စသိုင်	= ခံစား
အယာံမာတ်	= ခန့်. ဗျ
ယိုက်ဒိုက်	= ချီးမြှင့်
ခအို	= ချေဆတ်
ကရာင်	= ချွန်(ဆင်ကိုဆုံးမသောအရာ)
သွေ့ကြန်	= ချိန်းဆိုသည်
အဂုပ်	= ချင်ခြင်း
ဣဒေသိုက်	= ချစ်သမီး
ကောန်သိုက်	= ချစ်သား
ဖျိန်	= ချက်ပြုတ်သည်
တုတ်ကု	= ခြေသလုံး
ကိုကြာတ်(ကိုခွဟ်)	= ခြောက်သွေ့
ပြိုင်ဝိုင်	= ဂနိုင်(တော)

ဝေါဟာရလို့ မန်ကျောံဗွာ

ဂိုဏ်ပၤ	=	ဂိုဏ်းခွဲ
ဒးဘဝ	=	ငရဲကြီး
ဒွက်(ဒွတ်)	=	စသည်(ကျီစယ်သည်)
တောံပုင်	=	စဖိုသည်
ပတမ်	=	စသော
ဒှ်တမ်	=	စသည့်
လိက်ကုပ်	=	စာစောင်
စုဇောံမ	=	စားနပ်ရိက္ခာ
ကျိပ်ပုင်ကျိပ်သွ	=	စားဦးသောက်ဦး
ဘောဇိန်	=	စားစရာ(ဘောဇဉ်)
ကျာရ	=	စေကာမူ
ပိုန်ဘိုက်	=	စည်းစိမ်
ဗိုလ်မှာန်	=	စစ်ဗိုလ်
ကွင်မှာန်	=	စစ်မြေပြင်
ထွန်စပ်	=	စွဲလန်း
လာပ်	=	ဆု
ကတ်ကတာန်	=	ဆုပူသည်
သျာ	=	ဆီး
သျာဇုတ်	=	ဆီးချို
ယဲသျာဇုတ်	=	ဆီးချိုရောဂါ
ဘင်	=	ဆေးခြောက်
လက်ချ	=	ဆဲရေး
ဇီဂဗ	=	ဆုံတွေ့
ဒလောအ်ဇောန်	=	ဆုံးမ
မွဲဂှ်	=	ဆိုသည်မှာ(ဟူသည်မှာ)

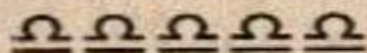
ဝေါဟာရလှို မန်ကျောံဗွာ

အဒိပထမ	= ဦးစွာပထမ
မွေ့ဗ	= အံ့အားသင့်
အိုတ်ဗတ်ကရတ်	= အင်အားကုန်ခန်း
တိဗေဒ	= အောင်မြေ
အတ္တဘ	= အတ္တဘော
အုတ်ဒုတ်	= အောက်ကျနောက်ကျ
ခေၤဒိုတ်	= အုတ်ခွက်
ပကင်ရင်	= အုပ်စိုး
လထ	= အိမ်ထောင်ပြုပြီးသည့်ယောက်ျား
သိုဝတ်ဒိုဟ်	= အိမ်နီးချင်း
ကြောင်	= အိမ်သူအိမ်သား
တုန်	= ကား(မူကား)
ရိဗင်	= ကူညီ
ညင်ရ	= ကဲ့သို့
ဖန်ဝါတ်	= ကတ်သတ်
ဇုက်ဗွင်	= ကန်သင်းရိုး
ညးမိုက်	= ကုန်သည်
ဂပ်ဂှ်(ဂဗ္ဗ)	= ကိုယ်ဝန်
လိက်တုအ်	= ကျောက်စာ
ဗိုတ်တပ်ကျင်	= ကျပ်နန်း
ပဿ်(ဏမ်)	= ကျင်ငယ်(ဆီး)
ဘာအဿမာပိုဒ်	= ကျောင်းသင်္ခန်း
ပြကိုဟ်	= ကျမ်းစာ
ထတ်ယုက်	= ကျမ်းမာ
ရောအ်လံ	= ကျယ်ပွ

စွံပရီ	=	အရေပြား
ပရိတ်	=	အရံအတား
တီ	=	အရည်ကြီး
အဝဲ	=	အရှေ့ တောင်
ဥသာန်	=	အရှေ့ မြောက်
နဲဗြဲ	=	အရှင်မ
ကောန်တူ	=	အရှင်သား
ခိုက်ဂဝ	=	အရှက်ခွဲ
အဝဲ	=	အရွယ်
ကောင်ကာ	=	အလုပ်(လုပ်ငန်း)
လွဲ	=	အလမ္ဗာယ်
တုဟ်န	=	အလို့ငှာ
သ်မိတ်	=	အဝါ
သ်မိတ်ဇတ်တ်	=	အဝါနု
လပ်	=	အသိပေးပြောကြား
အယုက်အထက်	=	အသက်အရွယ်
သူးလမျို	=	အသက်ချမ်းသာရ
ဇော်	=	အသင်အဖွဲ့
ပရိဘိုက်	=	အသုံးအဆောင်
ဖျေဂလာ	=	အာလူး
ကု	=	အား(ကို) ဝိဘတ်
ဖွဲမ	=	အားဖြင့်
ဝံ	=	ဤ
ရံဝံ(ရံသ်ဝံ)	=	ဤသို့
ဥပါယ်	=	ဥပါယ်တမျည်း

(ဟ) ကဏ္ဍ

ခန်ဖလာတ်(ခန်ယောင်)	= ဟာကွက်
ရင်ပိုင်ဇော်(ဇူဒိပ်)	= ဟိုတယ်
သွသာတ်တ်(သွသောတ်)	= ဟင်းချို
သွရိုင်င်(သွသု)	= ဟင်းလေး
ပပု	= ဟန်ဆောင်
ကြတ်ဗဒိုအ်	= ဟန်တား

ဝေါဟာရလို့ ကွပ်(၂)

မွန်

- ဂုဏ်ဂှါတ်
- လလောင်ဖိုလ်
- ပဋိပတ်
- ခါနွီ
- အိုတ်ကသပ်
- ဟိုတ်ဖိုလ်
- ခိ
- ကဆိုင်
- ဝါဒိ
- မပတ်
- စဂိ
- လက်သန်စ

မြန်မာ

- = အကျိုးကျေးဇူး
- = အကျိုးယုတ်
- = အကျင့်စာရိတ္တ
- = အကျင့်ယုတ်ညံ့သူ
- = အကြံအိုက်
- = အကြောင်းအကျိုး
- = အကြိမ်ကြိမ်ပြုမှုခဲ့ဘူးသ
- = အငြိမ့်
- = အစပထမ
- = အစရှိသော
- = အစားကြီး
- = အစားလက္ခဏာ

ဝေါဟာရလို့ မန်ကျော်ဗွာ

ဗွတ်	=	အစုအပုံ
အယင်	=	အစု(အစုဝင်ငွေ)
လှောင်	=	အစဉ်
ကသအံ	=	အဆုတ်
လအိတ်	=	အဆုံး
ပတန်ကာယ	=	အနားယူ
နေရတီ	=	အနောက်တောင်
ဗာယပ်	=	အနောက်မြောက်
ဝါဒိတ်	=	အနယ်ထိုင်
တောင်	=	အနွယ်
လက်သန်နက်	=	အနှုတ်လက္ခဏာ
နးပး	=	အနံ့ အပြား
ခိုက်ဂရိုက်	=	အနှောင့်အယှက်
ဂန္ထ	=	အပူ
လက်သန်ပင်	=	အပေါင်းလက္ခဏာ
ဣတ	=	အဖေ
သကအံ	=	အဖော်
လဗီ	=	အဖိုးကြီး
မဂီ	=	အဖွားကြီး
ဖေတ်သရ	=	အမာရွတ်
ဖျင်ယူ	=	အမည်ခံ
လမွဲက်	=	အမည်း(မည်းနက်)
ချော့ချး	=	အမှိုက်သရိုက်
လက်သန်ပွတ်	=	အမြောက်လက္ခဏာ
အရီ	=	အရိယာပုဂ္ဂိုလ်

ဝေါဟာရလို့ မန်ကျောံဗွာ

ကလိက်ကျိ	= သောင်းကျန်း
တြတြတြတြ	= သောင်းသောင်းဖြဖြ
လို့သစ္စ(ဖံက်သစ္စ)	= သစ္စာဖောက်
ဆုအပြောမ်	= သစ်ပွ
ဆုဂကူ	= သစ်မာ
စွတ်ပိုင်ခြာ	= သတ်မှတ်
စရင်သဂါတုံ	= သန်းခေါင်စာရင်း
ထတ်ဒု	= သန်မာ
အမာတ်ကလုတ်	= သံအမတ်
ကလုတ်သွိုင်	= သံတမန်
ပသဲသင်	= သံမဏီ
ရင်ကလုတ်	= သံရုံး
ဣဏအံ	= သည်ဟာ
စကာ(ရပ်စပ်)	= သုံးစွဲ
ပပြဘိုက်	= သုံးဆောင်
ဇွိတ်သပေါတ်	= သုံးသပ်
တပ်ပေါတ်ငှက်	= သွားပွတ်တံ
စုကရတ်ကရင်(စုစဝေင်)	= သွားရည်စာ
စးပဲါ	= သွေဖီ
ဆီန့်စီဂင်	= သွေးချောင်းစီး
ပရေင်ဒက်ဆီညီသာ	= သွေးစည်းညီညွတ်ရေး
ဆီပါချ်ဇွောပ်	= သွေးထွက်သံယို
သင်ဃာတ်	= သွေးသောက်
ဒလိန်ဒလာ	= သွယ်ဝိုက်
ဗွဲမမြက်စာ(ပြဟ်ဟ်သာသာ)	= သွက်သွက်လက်လက်

ဝင်	= သမိုင်း
တာလျိုင်ဝင်ကို	= သမိုင်းပေးတာဝန်
သရာဲ	= သရဲ
ပကင်ရင်သရပ်	= သရပ်ဆောင်
ဒေန်သွာန်	= သလွန်
လိက်ရာဇာသာန်	= သဝဏ်လွှာ
သာယျေန်	= သာယာ
ကောန်ဇာတ်	= သားသမီး
တုဟ်ကွးကွး	= သီးခြား
တုဟ်သောင်င်	= သီးသန့်
သပ်ဖြီဝီယဲ	= သူနာပြုဆရာမ
သပုန်	= သူပုန်
သရာဲခိုဟ်	= သူရဲကောင်း
ချိုတ်ပျိုတ်	= သေချာ
သေဏာတ်	= သေနတ်
အိက်နိုင်	= သံချေး
လှောင်ပတီ	= သံတော်ဦးတင်
သံယောဇိန်	= သံယောဇဉ်
ဗစိုပ်(ဇရောင်)	= သို့ (ထံသို့)
စိုန်ဂှ်	= သို့ သော်
စိုန်ဂှ်လေဝ်	= သို့ သော်လည်း
ညှာမုက်ညှာမတ်	= သက်ညှာ
ပရောင်သက်သာလှဲလး	= သက်သာချောင်ချိရေး
တန်ဗ္ဗောန်(ကွတ်ဗ္ဗောန်)	= သင်တန်း
ပွမသင်ဒင်(ပွမသင်ဗင်)	= သင့်မြတ်ခြင်း

ကောန်ကလောန်	= လုပ်သား
ဂွံင်ဒး	= လမ်းကြို
လွေင်ဂွံင်	= လမ်းစဉ်
စောန်ပျိုင်ဂွံင်	= လမ်းညွန်
သရာဲဂွံင်	= လမ်းသရဲ
ပရေင်အုပ်လဒမ်	= လုံခြုံရေး
ဖျိုက်	= လုံးပတ်
လးလး(ခပ်သီ)	= လုံးဝ
ကတိုင်ကွဟ်	= လှိုက်လှဲ
ခန်ဗေတ်	= လှည့်ကွက်
ပွမချီဒရာင်	= လှုပ်ရှားမှု
ဂဠုဇို(စိုကလေမ်)	= လျက်ဆား
လိက်ဂမြင်ပတီ	= လျှောက်လွှာ
ပျက်ဓလုက်	= လျှို့ဝှက်
သွမတ်ဇျဟ်	= လျစ်လျူရှု
လလီ(ဇုက်လလီ)	= လျှပ်စစ်
ဝါလဂါ(၇းအမဲ)	= လွင်ပြင်
အခေါင်ဗူးဒုဟ်	= လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်
ပရေင်ဗူးစး	= လွတ်လပ်ရေး
လိက်အပ်စူး	= လွှဲစာ
ဓလိုဖျိုက်(ကလိုပ်)	= လွှမ်းမိုး

(ဝ) ကဏ္ဍ

ပၤပါ	= ဝေဖန်
ယိုက်သခိုင်ဝန်	= ဝန်ထမ်း

ဝေါဟာရလို့ မန်ကျောံဗွာ

ဗိုက်စုံ	=	ဝတ်စုံ
ဝို	=	ဝတ်လုံ
ဝတ်(ဝေဝတ်)	=	ဝတ္တရား
ဝှက်တ်	=	ဝမ်းကိုက်
စုဇောံ	=	ဝမ်းစာ
ဒ်နုဂပ်	=	ဝမ်းတွင်းပါ
ဗင်ဂိ	=	ဝမ်းနာ
အောန်စိုတ်	=	ဝမ်းနည်း
ဝှတ်	=	ဝမ်းပျော
ဗင်(ဝှ)	=	ဝမ်းပိုက်
အိုတ်တိုတ်	=	ဝမ်းမြောက်
မိပ်စိုတ်	=	ဝမ်းသာ
ဝှဇှော်(ဝှအာ)	=	ဝမ်းသက်
ဒင်ကအ်ပါင်	=	ဝန်ခံ
ဇိုင်စိုတ်(လျိုင်ဇိုင်)	=	ဝန်ခံ

(သ) ကဏ္ဍ

ပသတ်	=	သတ်မှု
လိက်ပရိုင်	=	သတင်းစာ
ထံက်ပရိုင်	=	သတင်းထောက်
ဆာန်ချူ	=	သနား
တုပ်စိုတ်	=	သဘောတူ
စိုတ်ဗွတ်ဒစေင်	=	သဘောကွဲလွဲ
စေံနဲတြေံ	=	သမားရိုးကျ
မာသိုတ်	=	သမုဒ္ဒရာ

ဝေါဟာရလို့ မန်ကျောံဗွာ

သပါတဲ	= လက်မောင်း
စုတ်တဲ	= လက်မှတ်
စုတ်(ပတ်တဲ)	= လက်မြောက်
စိုတ်ဟောင်စိုပ်	= လက်လှမ်းမီရာ
စရဲတဲ(ကွတ်စရဲတဲ)	= လက်ရာ
တို့တဲ	= လက်ရုံး
ရဲတဲခိုဟ်	= လက်ရွေးစင်
ဂိုပ်ဂတာဂတဲဇော်	= လက်ဝါးကြီးအုပ်
တဲပဲါ(တဲဇွိ)	= လက်ဝဲ
သွာမဲဲ(အာစာဝဗုကီ)	= လက်သမား
တဲတို့	= လက်သစ်
တဲတြိ	= လက်ဟောင်း
စုပရက်	= လောင်စာ
လိက်အခေါင်	= လိုင်စင်
သွာင်(ဂွံင်)	= လိုင်း
သွး	= လစ်လပ်
သဲကွဲ	= လစ်ဟင်း
လတ်တ်	= လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်
ဌာန်လိက်စိုပ်	= လိပ်စာ
ပွမဂြိုဟ်ဂစိုတ်	= လုပ်ကြံမှု
လောင်ကမ္ဘောန်	= လုပ်ငန်းစဉ်
နဲကျောန်ဗိုကျောန်	= လုပ်ထုံးလုပ်နည်း
ကအ်	= လည်ပင်
ဗိုနဲကဲကျောန်	= လုပ်နည်းလုပ်ဟန်
အသပ်ကလောန်	= လုပ်ရည်ကိုင်ရည်

ဒှဲဒှဲမိုဟ်ဒှဲ	= လူမှန်နေရာမှန်
သဇိုင်ဝန်မိုဟ်	= လူမှုဝန်ထမ်း
မိုဟ်ပညာကောက်	= လူရည်ချွန်
မိုဟ်ဖျောက်	= လူရွှင်တော်
ကလိုက်အာကလိုက်ကျိုင်	= လူးလားဆန်ခတ်
ပြိုင်ငှဟ်	= လေးလံ
ကွင်ကျာ(ကွင်ကလောင်)	= လေယာဉ်ပျံ
ပန်ခါ	= လေးနှစ်
ဇြိုဟ်ဟ်နက်က်	= လေးလေးနက်နက်
ဖတ်တ်လတ်တ်(တ္တတ္တဂလဂလ)	= လောလောဆယ်
သြန်နွံပိုက်	= လိုငွေ
ညံင်င်	= လိုလို
တဲပုင်(တဲသတုံ)	= လကျာ
လိင်တဲ(ငှဟ်လိင်တဲ)	= လက်ခ
ဒုင်တဲ	= လက်ခံ
လက်သန်	= လက္ခဏာ
တူတဲ	= လက်ချက်
ကိုပတဲ	= လက်ငင်း
ပရင်တဲ(စွဲစွဲနီ)	= လက်ဆောင်
တဲညီကသုညီ	= လက်ညီတက်ညီ
နတဲ(ဂဗတဲ)	= လက်တွေ့
ခဒင်ဂြီ	= လက်ထောက်
အာစာခဒင်ဂြီ	= လက်ထောက်ဆရာ
လွဟ်	= လက်နက်
မွဲခိုင်မွဲတဲ	= လက်ပူးလက်ကြပ်

ရဲသရဲ(သရဲဗွက်)	= ရဲဘော်
ဂံင်သကာ	= ရဲရင့်
ဂံင်သဲ	= ရဲဝံ
တွန်တော့	= ရောပြွမ်း
အခိုက်ကွာ(ပြဝေဏီ)	= ရိုးရာ
လူ့လူ့(သာမည)	= ရိုးရိုး
မွဲသတ္တာဟ	= ရက်သတ္တပတ်
ဇော့မ	= ရိက္ခာ
၇းဩဟ်	= ရင်ခွင်
တပ်မုက်	= ရင်ဆိုင်
ကြိုင်ချဟ်	= ရင့်ကျက်
ကြိုင်မိုဟ်ဟ်	= ရင့်ရင့်သီးသီး
ကြိုင်ဂြိတ်	= ရင့်သန်
စာင်ကျိုက်	= ရစ်
ရန်ညှိုင်	= ရည်ညွှန်း
တုအ်ချပ်	= ရည်မှန်း
တင်ရန်တုအ်	= ရည်ရွယ်ချက်
ရန်လတ်	= ရည်သန်
ဇဖန်ဂုံ	= ရုတ်တရက်
သေက်ဇို	= ရန်တွေ
ဩန်ဖအံ	= ရန်ပုံငွေ
ရုပ်ဂမျိုင်	= ရုပ်ရှင်
ဂျိုက်ဉာ	= ရှာဖွေ
ဝါတ်ခဲါ	= ရှားပါး
၇းဇို	= ရှုခင်း

ဝေါဟာရလို မန်ကျောံဗွာ

ဆိန်ကောန်မတ်	= ရှုထောင့်
ဂွးဗဗိုမတ်	= ရှုမျှော်ခင်း
ဗွဲကိုပ်ကျာ	= ရှေးဦးစွာ
ဂတတေံ	= ရှေ့ သို့
တူရူ	= ရှေ့ ရှု
လျှောင်ထဲပို	= ရှင်လောင်း
လိက်သောင်	= ရှင်းတမ်း
ဝေင်ပဲါ	= ရှောင်ကြဉ်
ဒစံပိ	= ရှစ်သုံး
ဗွက်ဖျပ်	= ရှုတ်ချ
တသိုတ်ဇော်	= ရွေ့ လျော

(လ) ကဏ္ဍ

သြန်ဂိတု(ဂုဟ်ဂိ'တု)	= လခ
သြန်ဂိတု	= လစာ
ဂိတုဇွေက်	= လပြည့်ကျော်
မင်ဗွဲ	= လုလင်
မိုဟ်ဂှော်	= လူကြီးမင်း
မိုဟ်ပရင်	= လူကြို
မိုဟ်သွတ်	= လူငယ်
မိုဟ်ခိုဟ်မိုဟ်ကျိဟ်	= လူကောင်းလူတော်
ကဆင်မိုဟ်	= လူတန်းစား
မှာဇန်	= လူထု
ဗွဲသွဲလေင်	= လူပျိုပေါက်
ဘုံမိုဟ်တို့	= လူ့ဘောင်သစ်

ဝေါဟာရလို့ မန်ကျော်ဗွာ

ဒဇုကျိဟ်	=	ယိုဒိတ်
အရော်ဝေင်ပတော်	=	ယံတမ်းစကား
လှော်ဒိုင်	=	ယိမ်းအက
ပြိုင်ပကာန်	=	ယုဉ်ပြိုင်

(ရ) ကဏ္ဍ

သု အမြာဲ	=	ရနံ.
တုအရန်	=	ရဟန္တာ
ကျိပ်ကံ	=	ရာခိုင်နှုန်း
ဗွပ်ကံ	=	ရာစု
တင်ဇမ်လပ်	=	ရာထားချက်
ကျော်မက်(ဌာနန္တရ)	=	ရာထူး(ဌာနန္တရ)
သုကုဟ်စိန်နံ	=	ရေကျက်အေး
သုကလောအံ	=	ရေခဲ
သုကလောအံဒကောင်	=	ရေခဲတောင့်
အိက်ဌာ	=	ရေညီ
ဗလံင်ဇာတ်	=	ရေဒီယို
ကျော်ဇေန်	=	ရေနံဆီ
သုမြမောပ်	=	ရေမွှေး
ဗက်သုသာ	=	ရေသာခို
ကျော်အံအံသု	=	ရေရေလည်လည်
သုဇမိုင်	=	ရေရှည်
ပရော်ကောင်ကာ	=	ရေးရာ
ဇု သွိုင်(ဇု ဗွာဲသွိုင်)	=	ရဲစခန်း
ဗွာဲသွိုင်	=	ရဲသား

စုတ်ဗို	= မုတ်ပုံတင်
ဂိုင်ဂိုင်	= များပြား
ဟံဗလးမတ်	= မျက်ခြေမပြတ်
သုဖျါန်	= မျက်နှာကြက်
မုက်ကျော်ညီ	= မျက်နှာစုံညီ
ညးကလိင်မုက်(ရဲပလုင်)	= မျက်နှာစိမ်း
ဂတမတ်(ဖှောင်မတ်)	= မျက်မှောက်
ခေါင်မတ်	= မျက်လုံး
ဗုတ်	= မျှလောက်
စိုချပ်	= မျှော်မှန်း
ကွာင်ဂို	= မုန်းဖတ်ထုပ်
ပါင်မုက်	= မုခ်ဝ
စိုမင်	= မျှော်လင့်
လဟိုင်	= ဓမ္မ . လျော်
လဟိုပတိုန်	= မွမ်းမံ
တိယမ	= မြေဖြူ
ပိုင်ချင်	= မြို့ . နယ်
ကွာင်ချင်	= မြို့ . ရိုး
သေ့အံသ့	= မြတ်နိုး
ကိုန်ချင်ဗွာ	= မြန်မာနိုင်ငံ
ဇူးဇာတ်	= မြွေပါ

(ယ) ကဏ္ဍ

ယဲဇော်	= ယားနာ
မိန်မတ်(ဆာန်သေ့အံ)	= ယုယ

ဧကတင်ကတောင်	= မချေမင်
စောန်စိုတ်(စိုတ်ဟံ့ဒး)	= မနာလို
ဟံ့မာန်ကွင်	= မနိုင်မနင်း
သမ္ဘာ(ဖြ)	= မယား
ဟံ့ချိုတ်ပျိုတ်(ဟံ့တက်နက်)	= မရေရာ
ပဲါဟံ့ဗူး(ဗလေတ်ဟံ့ဗူး)	= မလွဲမရှောင်သာ
ဟံ့တီသ်ဗြ်	= မသဲကွဲ
ကြိုင်ပရောမ်	= မာဆတ်
ပေတ်(ဗီဇနာ)	= မိနစ်
ကောန်မွဲမိ	= မိသားစု
ခွေက်(ပွတ်ခွေက်)	= မီးခွက်
ဖျုန်မဂါ	= မီးအိုး
သိုပွတ်	= မီးအိမ်
တပ်ပွတ်(ပွတ်တုင်)	= မီးတောင့်
ဗီပွတ်(ဗံက်ပွတ်)	= မီးပူ
ယဲသိုပွတ်	= မီးယပ်
ကွီပွတ်	= မီးရထား
မပွတ်	= မီးလုံး
ဂဗုတ်ကာမ(အမူမေထုန်)	= မုဒိန်းမူ
တုန်တုန်	= မုသား
မူအပြောမ်	= မူကြမ်း
တန်မူလ	= မူလတန်း
တင်သွာန်(ပုစ္ဆာ)	= မေးခွန်း
မိန်န့်ကုက်က်	= မည်မည်ရရ
တမ်သွာ	= မိုးဦး

ဥပမာတော်တော်

မတ်ဖြူ = မိုးတိုက်

ဖြူ = မိုးသီး

မာဝင် = မနယ

မဂ္ဂဖြေန် = မဂ္ဂဇင်း

ဂဥာဝကမောန် = မန်နေဂျာ

အသံပါင် = မိန်. ခွန်:

ကောန်မှန်ဖြူ = မိန်:ကလေး

ဖြူခမဲ့ = မိန်:မလျာ

ဖြေဝေသီ(ဖြေရာ့သူင်) = မိန်:မရွင်

န = မှ

မွတ်ယောင် = မှာ:ယွင်း

သိပ်ဂိုက် = မိုဝ်

ဒမညာ = မှူးမတ်

လှိုဖြူ = မေးမိန်

အိက်ရဲ့ = ရဲ့.

ဖျာဒလုက်(ဖျာဒမဲ့)

တင်စွတ် = မှောင်ခိုဈေး

လိက်ကျွမ် = မှတ်ချက်

ကောန်စိုတ် = မှတ်စု

လိက်တူးသမ္ဘီ = မှတ်ဉာဏ်

တိုင်ပယျို = မှတ်တမ်း

= မှတ်တိုင်

ဝေါဟာရလို့ မန်ကျော်ဗွာ

လွဟ်	= ထားလှဲစသောလက်နက်
ဒို(ဒိုကို)	= ထိ
ကာလက်	= ထိုအခါ
ဟိုတ်ဂ်ရ	= ထိုကြောင့်
ဒိုဟ်ဒေင်	= ထုံကျင်
ကြိပ်ပေက်	= ထွက်ပြေး
ဂိဒေင်	= နာကျင်သည်
လျးပသာန်တဲ	= နေရောင်ခြည်
စသွပ်	= နတ်ရွာစံသည်
တိချ်	= နယ်မြေ
ဂမာတ်	= နွားကျောင်းသား
ဂ်ပိုင်	= နွားသို
ကောန်ကွအ်	= နလုံး
ဗက်ဗဒ	= နင်ထုတ်
ကျော်	= နင့်
မွဲဟာန်ကျော်	= နင့်တကွ
ပြဘာတ်မြဲ	= ပရိဗိုဇ်မ
ပသ်	= ပဇာကြောင့်(ကဆုန်လ)
ဗေအ်	= ပုကွ
ကတ်	= ပုသည်
ပါန်ပတီ	= ပန်ကြားသည်
ဗောတ်ပသ်	= ပန်းပဲ
ပူဇြဲ	= ပန်းညှိုး
ယဲပူဇြဲ	= ပန်းသေရောဂါ
အဲအောင်	= ပုပ်သို့သည်(ပုပ်နံသည်)

ဝင်	= သမိုင်း
တာလျှိုင်ဝင်ကို	= သမိုင်းပေးတာဝန်
သရာ	= သရဲ
ပကင်ရင်သရပ်	= သရုပ်ဆောင်
ဒေန်သွာန်	= သလွန်
လိက်ရာဇာသာန်	= သဝဏ်လွှာ
သာယျေန်	= သာယာ
ကောန်ဇာတ်	= သားသမီး
တုဟ်ကွးကွး	= သီးခြား
တုဟ်သောင်င်	= သီးသန့်
သပ်ဖြဲဝီယဲ	= သူနာပြုဆရာမ
သပုန်	= သူပုန်
သရာခိုဟ်	= သူရဲကောင်း
ချိုတ်ပျိုတ်	= သေချာ
သေဏာတ်	= သေနတ်
အိက်နိုင်	= သံချေး
လှောင်ပတီ	= သံတော်ဦးတင်
သံယောဇိန်	= သံယောဇဉ်
ဗစိုပ်(ဇရောင်)	= သို့ (ထံသို့)
ဇိုန်ဂှ်	= သို့ သော်
ဇိုန်ဂှ်လေဝ်	= သို့ သော်လည်း
ညှာမုက်ညှာမတ်	= သက်ညှာ
ပရောင်သက်သာလဲလး	= သက်သာချောင်ချိရေး
တန်ဗ္ဗောန်(ကွတ်ဗ္ဗောန်)	= သင်တန်း
ပွမသင်ဒင်(ပွမသင်ဗင်)	= သင့်မြတ်ခြင်း

ဝေါဟာရလို့ မန်ကျောံဗွာ

ကလိက်ကျိ	= သောင်းကျန်း
တြတြတြတြ	= သောင်းသောင်းဖြဖြ
လို့သစ္စ(ဖက်သစ္စ)	= သစ္စာဖောက်
ဆုအပြောမ်	= သစ်ပွ
ဆုဂကူ	= သစ်မာ
စွတ်ပိုင်ခြာ	= သတ်မှတ်
စရင်သဂါတုံ	= သန်းခေါင်စာရင်း
ထတ်ဒု	= သန်မာ
အမာတ်ကလုတ်	= သံအမတ်
ကလုတ်သွိုင်	= သံတမန်
ပသဲချာင်	= သံမဏီ
ရင်ကလုတ်	= သံရုံး
ဣဏအံ	= သည်ဟာ
စကာ(ရပ်စပ်)	= သုံးစွဲ
ပပြဘိုက်	= သုံးဆောင်
ဇွိတ်သပေါတ်	= သုံးသပ်
တပ်ပေါတ်ငှက်	= သွားပွတ်တံ
စုကရတ်ကရင်(စုစဝေင်)	= သွားရည်စာ
စးပဲါ	= သွေဖီ
ဆီန့်စီဂင်	= သွေးချောင်းစီး
ပရေင်ဒက်ဆီညီသာ	= သွေးစည်းညီညွတ်ရေး
ဆီပါချာ်ဇွောပ်	= သွေးထွက်သံယို
သင်ဃာတ်	= သွေးသောက်
ဒလိန်ဒလာ	= သွယ်ဝိုက်
ဗွဲမမြက်စာ(ပြဟ်ဟ်သာသာ)	= သွက်သွက်လက်လက်

မနောသိလ္လာ	= ဆေးဒန်မြင်းသီလာ
သွိုန်	= ဆက်သည်
မြိက်မြ	= ဆင်ယင်သည်
ဒိုက်ဒိန်ကဲကော	= ဆင်းရဲမွဲစောသည်
စိစောန်	= ဆန်းကြယ်သည်
သန်ဇျာ	= ဆည်းဆာချိန်
သွာဲသွ	= ဆွေးမြည့်သည်
ဒံင်ဂွံ	= ညီအရင်း
ရင်ဗစာ	= တရားရုံး
နဲဗစာ	= တရားသူကြီး
သီဖို	= တံစိုးလက်ဆောင်
သွက်(ကွက်)	= တံစို
ဂိုဇင်	= တောက်ပသည်
စာင်ပရော်	= တည်ကြက်
လုဟ်	= တွေဝေငေးမှိုင်သည်
စံင်ပုင်	= ထမင်းစားခုံ
ကြိုပ်	= ထိုင်းမှိုင်းသည်
ဆိုက်	= နီးကပ်သည်
ဂွံပုတ်	= နို့ စားနွားမ
ဆုတ်ကွဟ်	= နို့ ခမ်း(ဒိန်ချဉ်)
လုဟ်	= နှစ်ခြိုက်သည်
ပူဆာ	= ပူဆွေးသည်
တမုၤ	= ပျော်မွေ့သည်
ပျိုဟ်ပွး	= ပြောဆိုသည်(ရှင်းပြသည်)
ပံင်ပုန်	= ပြောင်းပြန်

ဝေါဟာရလို့ မန်ကျောံဗွာ

ဒေါင်လကိုဟ်	= မန်ဘီလူး
ကျောက်မတ်	= မျက်စိပွတ်သည်
ရေပ်မတ်	= မျက်စိမှိတ်ပြသည်
ဒတောင်ဆက်တို့	= မျိုးဆက်သစ်
တိဗလး	= မြေပြန့်
ကွတ်(ချော့)	= မြက်ပင်
စချင်	= မြို့စား
ကောယ	= ယောက်ဖ
ယဇ်	= ယဇ်
သွေဟ်ပွာ	= ယုံမှားသံသယ
ဗျူကျော်	= ရေးသား
အိုင်	= ရိုးအ
ခဇန်	= ရက်စက်
ဂြက်ဩဟ်	= ရင်ကြပ်
ပေင်ဩဟ်	= ရင်ပြည်ရင်ကယ်
သတိုကျာ	= လေထု
အဇာန်လိုက်	= လောကဓံ
စွဲစိုန်	= လက်ဆောင်ပဏ္ဍိတ်
ခရာမွဲဟောင်	= လက်တစ်ကမ်းအကွာ
ဗန်(မိန်)	= လက်နှစ်ဖက်ဖြင့်ဖက်ထား
သပါတဲ	= လက်မောင်း
တို့တဲ	= လက်ရုံး
ဂတာတဲ	= လက်ဝါး
ကဗင်န့်	= လင်ပိုင်
ညးစုချင်	= လုပ်သားဖြည့်သူ

ဒှဲဒှဲမိုဟ်ဒှဲ	= လူမှန်နေရာမှန်
သဇိုင်ဝန်မိုဟ်	= လူမှုဝန်ထမ်း
မိုဟ်ပညာကေက်	= လူရည်ချွန်
မိုဟ်ဖျေက်	= လူရွှင်တော်
ကလိုက်အာကလိုက်ကျင်	= လူးလားဆန်ခတ်
ပြိုင်ဂျဟ်	= လေးလံ
ကွင်ကျာ(ကွင်ကလောင်)	= လေယာဉ်ပျံ
ပန်ခါ	= လေးနစ်
ဇြိုဟ်ဟ်နက်က်	= လေးလေးနက်နက်
ဖတ်တ်လတ်တ်(တ္တတ္တဂလဂလ)	= လောလောဆယ်
သြန်နွံပိုက်	= လိုငွေ
ညင်င်	= လိုလို
တဲပုင်(တဲသတုံ)	= လက်ျာ
လိင်တဲ(ဂျဟ်လိင်တဲ)	= လက်ခ
ဒုင်တဲ	= လက်ခံ
လက်သန်	= လက္ခဏာ
တူတဲ	= လက်ချက်
ကိုပတုံ	= လက်ငင်း
ပရင်တဲ(စွဲစွဲနိန်)	= လက်ဆောင်
တဲညီကသုညီ	= လက်ညီတက်ညီ
နတဲ(ဂဗတဲ)	= လက်တွေ့
ခဒင်ဂြို	= လက်ထောက်
အာစာခဒင်ဂြို	= လက်ထောက်ဆရာ
လွဟ်	= လက်နက်
မွဲနိုင်မွဲတဲ	= လက်ပူးလက်ကြပ်

မြဲမြန်	= ကျွေးမွေး
သိုက်မြဲဇော်	= ကျွန်မကြီး
ပင်မှိုင်	= ကြားနာ
သိုတ်လှောက်	= ကြေမ့
သွာ်	= ကြေးအညံ့စာ
ဂြင်တီ	= ကြိုတင်သိထားသည်
ကျောံစိုတ်	= ကြိုးစားသည်
ဟိုတ်(ဟိုတ်နူ)	= ကြောင့်(သောကြောင့်)
ဒါနူ	= ကြောင့်(အတွက်ကြောင့်)
လက္ခမာ	= ခမျာ
သိုင်မအံက်	= ခမည်းတော်
တင်စေဟ်	= ခုခံတိုက်ခိုက်
စသိုင်	= ခံစား
အယာံမာတ်	= ခန့်. ဗျ
ယိုက်ခိုက်	= ချီးမြှင့်
ခအ်	= ချေဆတ်
ကရာင်	= ချွန်(ဆင်ကိုဆုံးမသောအရာ)
သွောံကြန်	= ချိန်းဆိုသည်
အဂုပ်	= ချင်ခြင်း
ဣဒေံသိုက်	= ချစ်သမီး
ကောန်သိုက်	= ချစ်သား
ဖျိန်	= ချက်ပြုတ်သည်
တုတ်ကု	= ခြေသလုံး
ကုကြာတ်(ကုခူဟ်)	= ခြောက်သွေ့
ဂြိုင်မှိုင်	= ဂနိုင်(တော)

ဝါလဂါ	= လွင်ပြင်
ယိုက်လျိုင်	= ဝန်ဆောင်
ဝှံဂိ	= ဝမ်းနာ
လို့လှော်	= ဝမ်းနည်းကြေကွဲ
မခဇေတ်	= သကြားလုံး
ဝင်	= သမိုင်း
မရိုတ်	= သာကူစေ
ပတန်သာသနာ	= သာသနာပြု
သတ်ဂြိုပ်	= သားကောင်
ဖျန်ပရဲ	= သားမြတ်(နီ.)
ကောန်သမေဟ်	= သူကြွယ်သား
သပ္ပရိုဟ်	= သူတော်ကောင်း
သရာဲခိုဟ်	= သူရဲကောင်း
ဝှံဗတီ	= သဲသောင်ပြင်
အိက်နှိုင်	= သံချေး
သာံလုံ	= သံတူးရွင်း
သှော်	= သံလျက်
ကောန်ဝှော်သရိုဟ်နီ	= သန္ဓေပျက်
ဂြိုဟ်	= သက်လုံး
သက်သီ	= သက်သေ
ဂါပ်ဆု	= သစ်ခွ
ယံဆီဇေတ်	= သွေးတိုးရောဂါ

၇ ၇ ၇ ၇ ၇

ဝေါဟာရလို့ မန်ကျောံဗွာ

အဒိပထမ	= ဦးစွာပထမ
မွေ့ဗ	= အံ့အားသင့်
အိုတ်ခတ်ကရတ်	= အင်အားကုန်ခန်း
တိဇမှ	= အောင်မြေ
အတ္တဘ	= အတ္တဘော
အုတ်ဒုတ်	= အောက်ကျနောက်ကျ
ခေၤသိုတ်	= အုတ်ခွက်
ပကင်ရင်	= အုပ်စိုး
လထ	= အိမ်ထောင်ပြုပြီးသည့်ယောက်ျား
သိုဝတ်ဒိုတ်	= အိမ်နီးချင်း
ကြောင်	= အိမ်သူအိမ်သား
တုန်	= ကား(မူကား)
ရိဝင်	= ကူညီ
ညင်ရ	= ကဲ့သို့
မန်ဝါတ်	= ကတ်သတ်
ဇုက်ဗွင်	= ကန်သင်းရိုး
ညးဗိုက်	= ကုန်သည်
ဂပ်ဂှ(ဂဗ္ဗ)	= ကိုယ်ဝန်
လိက်တုအ်	= ကျောက်စာ
ဗိုတ်တပ်ကျင်	= ကျပ်နန်း
ပသု(ဏမ်)	= ကျင်ငယ်(ဆီး)
ဘာအသုမာပိုဒ်	= ကျောင်းသင်္ခန်း
ပြကိုဟ်	= ကျမ်းစာ
ထတ်ယုက်	= ကျမ်းမာ
ရောအ်လံ	= ကျယ်ပွ

ဝေါဟာရလို့ မန်ကျောံဗွာ

ဗိုက်စုံ	=	ဝတ်စုံ
ဗို	=	ဝတ်လုံ
ဝတ်(ဝတ်ဝတ်)	=	ဝတ္တရား
ဝှက်တ်	=	ဝမ်းကိုက်
စုဇောံ	=	ဝမ်းစာ
ဒ်နုဂပ်	=	ဝမ်းတွင်းပါ
ဗင်ဂိ	=	ဝမ်းနာ
အောန်စိုတ်	=	ဝမ်းနည်း
ဝှတ်	=	ဝမ်းပျော
ဗင်(ဝှ)	=	ဝမ်းပိုက်
အိုတ်တိုတ်	=	ဝမ်းမြောက်
မိပ်စိုတ်	=	ဝမ်းသာ
ဝှစိုတ်(ဝှအာ)	=	ဝမ်းသက်
ဒင်ကအ်ပါင်	=	ဝန်ခံ
ဇိုင်စိုတ်(လျိုင်ဇိုင်)	=	ဝန်ခံ

(သ) ကဏ္ဍ

ပသတ်	=	သတိမူ
လိက်ပရိုင်	=	သတင်းစာ
ထံက်ပရိုင်	=	သတင်းထောက်
ဆာန်ချူ	=	သနား
တုပ်စိုတ်	=	သဘောတူ
စိုတ်ဗွတ်ဒစေင်	=	သဘောကွဲလွဲ
စေံနဲတြေံ	=	သမားရိုးကျ
မာသိုတ်	=	သမုဒ္ဒရာ

ဝေါဟာရလို့ မန်ကျောံဗွာ

ဆောင်စိုတ်	= မောပန်း
အကြိုဝင်	= မော်ကွန်း
ကွီစက်	= မော်တော်ကား
ဂျင်စက်	= မော်တော်ဘုတ်
မတ်ဖြဲ	= မိုးတိမ်
ဖြဲပွဲ	= မိုးသီး
မဲခင်	= မဲနယ်
မဂ္ဂဇြေန်	= မဂ္ဂဇင်း
ဂဠုင်ကမ္ပောန်	= မန်နေဂျာ
အသံပါင်	= မိန်ခွန်း
ကောန်ဂှ်ဖြဲ	= မိန်းကလေး
တြဲခမဲ့	= မိန်းမလျာ
ဖြဲဝေသီ(ဖြဲစရာဲချင်)	= မိန်းမရွှင်
နီ	= မှ
ဗေတ်ယောင်	= မှားယွင်း
သိပ်ဂိုက်	= မှိဝဲ
ဒဗညာ	= မှူးမတ်
လှိုဖြဲ	= မှေးမှိန်
အိက်ရဲ	= မှဲ
ဖျာဒလုက်(ဖျာဒမ့)	= မှောင်ခိုဈေး
တင်စုတ်	= မှတ်ချက်
လိက်ကျေမ်	= မှတ်စု
ကောန်စိုတ်	= မှတ်ဉာဏ်
လိက်တူးသမ္ဘိ	= မှတ်တမ်း
တိုင်ပယျို	= မှတ်တိုင်

ကောန်ကလောန်	= လုပ်သား
ဝှံင်ဒး	= လမ်းကြို
လွေင်ဝှံင်	= လမ်းစဉ်
စောန်ပျှင်ဝှံင်	= လမ်းညွှန်
သရာဲဝှံင်	= လမ်းသရဲ
ပရေင်အုပ်လဒမ်	= လုံခြုံရေး
ဗျိုက်	= လုံးပတ်
လးလး(ခပ်သီ)	= လုံးဝ
ကတိုင်ကွဟ်	= လှိုက်လှဲ
ခန်ဗေတ်	= လှည့်ကွက်
ပွမချီဒရာင်	= လှုပ်ရှားမှု
ဂဠုဇို(စိုကလေမ်)	= လျက်ဆား
လိက်ဂမြင်ပတီ	= လျှောက်လွှာ
ပျက်ဓလုက်	= လျှို. ဝှက်
သွမတ်ဇျဟ်	= လျစ်လျူရှု
လလီ(ဇုက်လလီ)	= လျှပ်စစ်
ဝါလဂါ(ဝှးအမဲ့)	= လွင်ပြင်
အခေါင်ဗူးဒုဟ်	= လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်
ပရေင်ဗူးစး	= လွတ်လပ်ရေး
လိက်အပ်စူး	= လွှဲစာ
ဓလိုဗျိုက်(ကလိုပ်)	= လွှမ်းမိုး

(ဝ) ကဏ္ဍ

ပၤဝါ	= ဝေဖန်
ယိုက်သမိုင်ဝန်	= ဝန်ထမ်း

ဝေါဟာရလို့ မန်ကျော်ဗွာ

ဒဇုကျိုဟ်	= ယိုဖိတ်
အရော်ဝေင်ပတော်	= ယံတမ်းစကား
လော်ဒိုင်	= ယိမ်းအက
ပြိုင်ပကာန်	= ယုဉ်ပြိုင်

(ရ) ကဏ္ဍ

သုအမြာ	= ရနံ.
တုအရန်	= ရဟန္တာ
ကျိုက်ကံ	= ရာခိုင်နှုန်း
ဗွပ်ကံ	= ရာစု
တင်ဗေလပ်	= ရာထားချက်
ကျော်မက်(ဌာနန္တရ)	= ရာထူး(ဌာနန္တရ)
သုကုဟ်စိန်နံ	= ရေကျက်အေး
သုကလောအ်	= ရေခဲ
သုကလောအ်ဒကောင်	= ရေခဲတောင့်
အိက်ဂုန်	= ရေညီ
ဗလံင်ဇာတ်	= ရေဒီယို
ကျော်ဇေန်	= ရေနံဆီ
သုမြမောင်	= ရေမွှေး
ဗက်သုသာ	= ရေသာခို
ကျော်အ်အ်သု	= ရေရေလည်လည်
သုဗွိုင်	= ရေရှည်
ပရော်ကောင်ကာ	= ရေးရာ
ဇုသုိုင်(ဇုဗွာသုိုင်)	= ရဲစခန်း
ဗွာသုိုင်	= ရဲသား

ရဲသရဲ(သရဲဗွက်)	= ရဲဘော်
ဂံင်သကာ	= ရဲရင့်
ဂံင်သဘဲ	= ရဲဝံ
တွန်တော့	= ရောပြမ်း
အခိုက်ကွာ(ပြဝေဏီ)	= ရိုးရာ
လူ့လူ့(သာမည)	= ရိုးရိုး
မွဲသတ္တာဟ	= ရက်သတ္တပတ်
ဇောံမ	= ရိက္ခာ
ဂူးသြိုဟ်	= ရင်ခွင်
တပ်မုက်	= ရင်ဆိုင်
ကြိုင်ချဟ်	= ရင့်ကျက်
ကြိုင်င်မိုဟ်ဟ်	= ရင့်ရင့်သီးသီး
ကြိုင်ဂြိတ်	= ရင့်သန်
စာင်ကျိုက်	= ရစ်
ရန်ညှိုင်	= ရည်ညွှန်း
တုအ်ချပ်	= ရည်မှန်း
တင်ရန်တုအ်	= ရည်ရွယ်ချက်
ရန်လတ်	= ရည်သန်
ဇဖန်ဂှ်	= ရုတ်တရက်
သေက်ဇို	= ရန်တွေ
သြန်ဖအံ	= ရန်ပုံငွေ
ရုပ်ဂမျိုင်	= ရုပ်ရှင်
ဂှိုက်ဂှဲ	= ရှာဖွေ
ဝါတ်ခဲါ	= ရှားပါး
ဂူးဇို	= ရှုခင်း

ကွဲ	= ဆက်သည်(ဆက်သသည်)
ဂမာစိင်	= ဆင်ထိန်း
ညိုဏ္ဍာတ်	= ဆင်ယင်သည်
ဒိုင်ဝါတ်	= ဆင်းရဲသည်
ကိုန်ကြိုင်ချာ်	= ဆည်မြောင်း
ဗွင်စုံသ့ာ်	= ဆယ်ရာစု
ကွာန်ဇူးပိုင်	= နေပုဒ်ရွာ
ဒေံတြဲ	= ညီမ
မ္ဗဲ	= ညီး
ညညောမ်	= ညက်ညောသည်
ပျဲဗျာ်	= ညှင်းဆဲသည်
ယာ်ရ	= တကယ်လို့
မိပာ်ကျိုင်အမူ	= တရားခံ
မ္ဗဲလှေ့ပုန်	= တဖန်
တအံ	= တို့သည်(ဗဟုဝုဒ်)
ခေင်	= တစ်နေရာတည်း၌တန်. နေသည်
ချင်စိန်	= တရုတ်ပြည်
ဂံတိုက်	= တိုက်ခန်း
တိကုအံ	= တောင်ပို့
လျှာပ်ဒိုရေင်	= တောင်တန်းဆင်ခြေလျှာ
စို(စိုကို)	= တိုင်အောင်
တော်ဆ	= တွေးဆ
ပဲ့(ပဲ့ကို)	= တွင်၊ ၌၊ မှာ၊ ဝယ်
နဋ	= တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်
ဒုင်ရပ်စူး	= ထားစာခံ

စွံပရီ	= အရေပြား
ပရိတ်	= အရံအတား
တီ	= အရည်ကြီး
အဝဲ	= အရှေ့ တောင်
ဥသန်	= အရှေ့ မြောက်
နဲဖြဲ	= အရှင်မ
ကောန်တူ	= အရှင်သား
ခိုက်ဂဝ	= အရှက်ခွဲ
အဝဲ	= အရွယ်
ကောင်ကာ	= အလုပ်(လုပ်ငန်း)
လွဲ	= အလွယ်
တုဟ်န	= အလို့ငှာ
သ်မိတ်	= အဝါ
သ်မိတ်စတ်တ်	= အဝါနု
လပ်	= အသိပေးပြောကြား
အယုက်အထက်	= အသက်အရွယ်
သူးလမျို	= အသက်ချမ်းသာရ
ဗော်	= အသင်အဖွဲ့
ပရိဘိုက်	= အသုံးအဆောင်
ဖျေဂလာ	= အာလူး
ကု	= အား(ကို) ဝိဘတ်
ဗွဲမ	= အားဖြင့်
ဝံ	= ဤ
ရံဝံ(ရံသ်ဝံ)	= ဤသို့
ဥပါယ်	= ဥပါယ်တမျည်း

ဝေါဟာရလို့ မန်ကျောံဗွာ

ဗွတ်	= အစုအပုံ
အယင်	= အစု(အစုဝင်ငွေ)
လှောင်	= အစဉ်
ကသအံ	= အဆုတ်
လအိတ်	= အဆုံး
ပတန်ကာယ	= အနားယူ
နေရတီ	= အနောက်တောင်
ဗာယပ်	= အနောက်မြောက်
ဝါဒိတ်	= အနယ်ထိုင်
တောင်	= အနွယ်
လက်သန်နက်	= အနှုတ်လက္ခဏာ
နးပး	= အနံ့ အပြား
ခိုက်ဂရိုက်	= အနှောင့်အယှက်
ဂန္ထ	= အပူ
လက်သန်ပင်	= အပေါင်းလက္ခဏာ
ဣတ	= အဖေ
သကအံ	= အဖေ
လခီ	= အဖိုးကြီး
မဂီ	= အဖွားကြီး
ဖေတ်သရ	= အမာရွတ်
ဖျင်ယူ	= အမည်ခံ
လမွဲက်	= အမည်း(မည်းနက်)
ချောံချး	= အမှိုက်သရိုက်
လက်သန်ပွင်	= အမြောက်လက္ခဏာ
အရီ	= အရိယာပုဂ္ဂိုလ်

ဝေါဟာရ နှုလိက်ပတ်တြိဂမ္ဘိုင်
ရှေးဟောင်းစာပေမှ ဝေါဟာရများ

မွန်

ကြက်လှ
ဗျိုင်
ပွးပွး
တသိုင်ခွက်
သမင်
ဒလိုဟ်ဒ
လမေမ်
လိက်ပတ္တံ
သတိုတ်
စံက်နေအ်
ဖျှ်
သိပ်ဇုအ်
ကွင်ဟိုက်
ဖျုတ်ဖျုတ်
နုရာတ်
ခိုဟ်
မြုဘာ
ဂဇံ
ဂွက်စိုတ်
မှဲ

မြန်မာ

= အစစ်အမှန်
= အဆက်ဆက်
= အထည်(အထည်အလိပ်)
= အနှောင်အဖွဲ့
= အမြဲမ
= ဦးတည်ရာထွက်ပြေး
= ကစားသမား
= ကမည်းစာ
= ကောင်းမြတ်သည်
= ကျီစယ်သည်
= ကြားဝင်ဖျက်ဆီး
= ကြံ့ခိုင်
= ခင်ပုပ်ငှက်
= ဂုံးချောသည်
= ငိုယိုမြည်းတမ်း
= စာကျက်ခွက်
= စစ်တဲစခန်း
= စိတ်အားထက်သန်သည်
= စိတ်စွဲလန်းသည်
= သားချက်ရာနေရာ

ဗမ္မး	= ပုဏ္ဏား
ပယျင်	= ပဉ္စင်း(ဦးပဉ္စင်း)
တောင်တောင်ဂဝင်ဂဝင်	= ပျာပျာသလဲ
ပဝ်ယာန်	= ပျံသန်း
တွင်ညွေက်ညွာ	= ပြောင်မြောက်
သပေါတ်ဒး	= ပွတ်တိုက်မိသည်
ပြိုင်ဆ	= ဖက်ပြိုင်
ဖက်ပွန်	= ဖောက်ပြန်
ဖြိုင်	= ဖြီး၍ပြောသည်
အိုင်င်	= ဖြည်းနေး
ဖောအ်မြေပ်	= ဖွံ့ . ဖြိုး
ပယျးဒိုဟ်	= ဗျာဒိတ်တော်
ခညက်	= ဘုပြောသည်
ရကျာ	= ဘောလုံး
ပယျတ်ပယျတ်	= မကြာမကြာ
ဟံ့သွဟ်ရထ	= မစွမ်းနိုင်
သရံပဂ်	= မကောင်းမှုအကုသိုလ်
ဆောင်ဆံင်ဖြ	= မိုးပေါက်
မဟိမု	= မည်သော
သာန်	= မည်းနက်သော
သျှဟ်လက်ကျိက်	= မင်းလွင်
မင်သေအ်	= မင်ကြောင်း
နူ(နူကို)	= မှ
ပတျီနူ	= မှစ၍
နိသဲ	= မှီသည်

ဖလုတ်	= လွတ်ကျသည်
ပွဲပုအ်	= လွဲဖယ်ပြောဆိုသည်
ရာန်ပါန်	= ဝယ်ခြမ်းသည်
ချက်ချာ	= သရော်သည်
သွောင်	= သိသည်(သိတ်နှင့်ထိုးသည်)
သွီသွဟ်	= သေချာမှန်ကန်သည်
ဟောတြာ	= သေးငယ်သည်
ဒေပ်ဖျိန်	= သိုမှီးသည်
ဂစေံဇေံ	= သစ်တောက်ငှက်
လအက်	= သုတ်လိမ်းသည်

၇၇၇၇၇

အဓိပ္ပါယ်အရထအခပ် = အက္ခရာ၏အနက်အဓိပ္ပါယ်

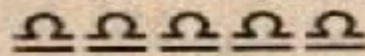
မုန်

မြန်မာ

ကျောန်	= လုပ်သည်
ကလောန်	= အလုပ်
ကမ္ဘောန်	= လုပ်ငန်း
ကမ္ဘောန်	= မောင်းမမိသံ
ကေတ်	= ယူသည်
ကွက်	= အယူ
ကလိုဟ်	= ဖေါက်သည်
ကျိုဟ်	= ပေါက်ပြဲသည်
ကလိုဟ်	= အမြန်အကြောင်းကြားသည်
ကျိုဟ်	= နားလည်

(ဟ) ကဏ္ဍ

ခန်ဖလာတ်(ခန်ယောင်)	= ဟာကွက္တို
ရင်ပိုင်ဇော်(ဇူဒိပ်)	= ဟိုတယ်
သွသာတ်တ်(သွသောတ်)	= ဟင်းချို
သွရိုင်င်(သွခု)	= ဟင်းလေး
ပပု	= ဟန်ဆောင်
ကြတ်ဗဒိုအ်	= ဟန်တား

ဝေါဟာရလို့ ကွပ်(၂)

မွန်

- ဂုဏ်ဂါတ်
- လလောင်ဖိုလ်
- ပဋိပတ်
- ခါနွီ
- အိုတ်ကသပ်
- ဟိုတ်ဖိုလ်
- ခိ
- ကဆိုင်
- ဝါဒိ
- မပတ်
- စဂိ
- လက်သန်စ

မြန်မာ

- = အကျိုးကျေးဇူး
- = အကျိုးယုတ်
- = အကျင့်စာရိတ္တ
- = အကျင့်ယုတ်ညံ့သူ
- = အကြံအိုက်
- = အကြောင်းအကျိုး
- = အကြိမ်ကြိမ်ပြုမှုခဲ့ဘူးဝ
- = အငြိမ်
- = အစပထမ
- = အစရှိသော
- = အစားကြီး
- = အစားလက္ခဏာ

ဝဲက်	= ဖွင့်သည်
ပွဲက်	= အဖွင့်
ပိုင်	= ပိုင်စိုးသည်
ပိုင်	= နယ်
ပေင်	= ပြည့်သည်
ဗပေင်	= ဖြည့်သည်
ပိတ်	= ပြတ်သည်
ဗပိတ်	= ဖြတ်သည်
ပြင်	= ပါးလိုက်သည်
ပရင်	= လက်ဆောင်
ပြ်	= ကယ်ဆယ်သည်
ပရ်	= ကယ်မသူ
ပြိုက်	= ထည့်သည်
ပရိုက်	= ဝန်ပါ
ဗက်	= လိုက်သည်
ဗွက်	= နောက်လိုက်
ဗုတ်	= ကြိတ်သည်
ဗျတ်	= ကြိတ်ဆုံ
ဗိုင်	= ဝိုင်းသည်
ဗိုင်	= ဝိုင်းထားသောနေရာ
ဗဝ်	= စုပုံသည်
ဗွဝ်	= အစုအပုံ
ဗိုက်	= ဝတ်သည်
ဗိုက်	= အဝတ်အစား
ဖြ	= မြည်သည်

ဝေါဟာရလို့ မန်ကျောံဗွာ

ဂိုဏ်ပာ်	=	ဂိုဏ်းခွဲ
ဒးဘဝ	=	ငရဲကြီး
ဒွက်(ဒွတ်)	=	စသည်(ကျီစယ်သည်)
တောံပိုင်	=	စဖိုသည်
ပတမ်	=	စသော
ဒှ်တမ်	=	စသည်
လိက်ကုပ်	=	စာစောင်
စုဇောံမ	=	စားနပ်ရိက္ခာ
ကျိပ်ပိုင်ကျိပ်သွ	=	စားဦးသောက်ဦး
ဘောဇိန်	=	စားစရာ(ဘောဇဉ်)
ကာရ	=	စေကာမူ
ပိုန်ဘိုက်	=	စည်းစိမ်
ဗိုလ်မှာန်	=	စစ်ဗိုလ်
ကွင်မှာန်	=	စစ်မြေပြင်
ထွန်စပ်	=	စွဲလန်း
လာပ်	=	ဆု
ကတ်ကတာန်	=	ဆုပူသည်
သျာ	=	ဆီး
သျာသာတ်	=	ဆီးချို
ယဲသျာသာတ်	=	ဆီးချိုရောဂါ
တင်	=	ဆေးခြောက်
လက်ချ	=	ဆဲရေး
ဇိဂဗ	=	ဆုံတွေ့
ဒလောအ်ဗ္ဗောန်	=	ဆုံးမ
မူးဂှ်	=	ဆိုသည်မှာ(ဟူသည်မှာ)

ဝေါဟာရလို မန်ကျော်စွာ

ဆီနကောန်မတ်	= ရှုထောင့်
ဂူးဗဇိုမတ်	= ရှုမျှော်ခင်း
ဗွဲကိုပ်ကျာ	= ရှေးဦးစွာ
ဂတတေံ	= ရှေ့ သို့
တူရူ	= ရှေ့ ရှု
လွှာဝ်ထဲပို	= ရှင်လောင်း
လိက်သောင်	= ရှင်းတမ်း
ဝေင်ပဲါ	= ရှောင်ကြဉ်
ဒစံပိ	= ရှစ်သုံး
ဗွေက်ဖျပ်	= ရှုတ်ချ
တသိုတ်ဇော်	= ရွေ့ လျော

(လ) ကဏ္ဍ

သြန်ဂိတု(ဂုဟ်ဂိတု)	= လခ
သြန်ဂိတု	= လစာ
ဂိတုဇွေက်	= လပြည့်ကျော်
မင်ဗွဲ	= လုလင်
မိုဟ်ဂုတ်	= လူကြီးမင်း
မိုဟ်ပရင်	= လူကြို
မိုဟ်သွတ်	= လူငယ်
မိုဟ်ခိုဟ်မိုဟ်ကျိဟ်	= လူကောင်းလူတော်
ကဆင်မိုဟ်	= လူတန်းစား
မှာဇန်	= လူထု
ဗွဲသွဲလေင်	= လူပျိုပေါက်
ဘုံမိုဟ်တို့	= လူ့ဘောင်သစ်

ဝေါဟာရလို မန်ကျောံဗွာ

ဗရ	= အသံ
န	= ဖတ်သည်
ဗွဟ်	= ဖတ်စရာ
လိက်ဗွဟ်	= ဖတ်စာ
ဗိုက်	= မြုပ်သည်
ဗလိုက်	= မြုပ်အောင်ပြုသည်
ထောင်	= ပေါက်သည်
ပထောင်	= အပေါက်
မိင်	= ကြားသည်
လမိင်	= အကြား
ညာတ်	= မြင်သည်
လညာတ်	အမြင်
ဟို	= ပြောသည်
လဟို	= အပြော(စကား)
ဝေင်	= ကစားသည်
ပွေင်	= ကစားစရာ
သျှင်	= မြင့်သည်
သလှင်(သမ္မင်)	= အမြင့်
သှ်	= ဖြေသည်
သှ်လိက်	= စာဖြေ
သွဟ်	= အဖြေ
လိက်သွဟ်	= အဖြေလွှာ
အး	= သန့်ရှင်းသည်
သအး	= သန့်ရှင်းအောင်ပြုသည်
ကို	= ပေးသည်

အာတင်ကတောဝ်	= မချေမင်
စောန်စိုတ်(စိုတ်ဟံ့ဒး)	= မနာလို
ဟံ့မာန်ကွင်	= မနိုင်မနင်း
သမ္ဘာ(မြ)	= မယား
ဟံ့ချိုတ်ပျိုတ်(ဟံ့တက်နက်)	= မရေရာ
ပဲါဟံ့ဗူး(ဗလေတ်ဟံ့ဗူး)	= မလွဲမရှောင်သာ
ဟံ့တီသ်ဗြ်	= မသဲကွဲ
ကြိုင်ပရောမ်	= မာဆတ်
ပေတ်(ဗီဇနာ)	= မိနစ်
ကောန်မွဲမိ	= မိသားစု
ခွေက်(ပွတ်ခွေက်)	= မီးခွက်
ပျုန်မဂါ	= မီးအိုး
သိုပွတ်	= မီးအိမ်
တပ်ပွတ်(ပွတ်တျိုင်)	= မီးတောင့်
ဗီပွတ်(မံက်ပွတ်)	= မီးပူ
ယဲသိုပွတ်	= မီးယပ်
ကွီပွတ်	= မီးရထား
မပွတ်	= မီးလုံး
ဂဗုတ်ကာမ(အမူမေထုန်)	= မုဒိန်းမှု
တျုန်တျုန်	= မုသား
မူအပြောမ်	= မူကြမ်း
တန်မူလ	= မူလတန်း
တင်သွာန်(ပုစ္ဆာ)	= မေးခွန်း
မိန်န့်ကုက်က်	= မည်မည်ရရ
တမ်သျှာံ	= မိုးဦး

ဝေါဟာရလို့ မန်ကျော်ဗွာ

သပါတဲ	= လက်မောင်း
စုတ်တဲ	= လက်မှတ်
စုတ်(ပတ်တဲ)	= လက်မြောက်
စိုတ်ဟောင်စိုပ်	= လက်လှမ်းမီရာ
စရဲတဲ(ကွတ်စရဲတဲ)	= လက်ရာ
တို့တဲ	= လက်ရုံး
ရဲတဲခိုဟ်	= လက်ရွေးစင်
ဂိုပ်ဂတာဂတဲဇော်	= လက်ဝါးကြီးအုပ်
တဲပဲါ(တဲဇို)	= လက်ဝဲ
သွာမဇဲ(အာစာဝမုကီ)	= လက်သမား
တဲတို့	= လက်သစ်
တဲတြဲ	= လက်ဟောင်း
စုပရက်	= လောင်စာ
လိက်အခေါင်	= လိုင်စင်
သွာင်(ဂွံင်)	= လိုင်း
သွး	= လစ်လပ်
သဲကွဲ	= လစ်ဟင်း
လတ်တ်	= လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်
ဌာန်လိက်စိုပ်	= လိပ်စာ
ပွမဂြိုဟ်ဂစိုတ်	= လုပ်ကြံမှု
လွေင်ကမ္ဘောန်	= လုပ်ငန်းစဉ်
နဲကျောန်ဗိုကျောန်	= လုပ်ထုံးလုပ်နည်း
ကအ်	= လည်မင်
ဗိုနဲကဲကျောန်	= လုပ်နည်းလုပ်ဟန်
အသပ်ကလောန်	= လုပ်ရည်ကိုင်ရည်

ထိ(ထိမြိ)	= ပြည့်ဝသည်
စိုတ်လဗင်	= ဖောက်ပြားသောစိတ်
ဝိုမတ်	= ဖြားယောင်းလှည့်စားသည်
ပြောမ်	= ဖြိုလှဲချိုးဖျက်သည်
ပြောင်	= ဖွင့်သည်
သျှင်မာန	= မာန်ယစ်သည်
လဖြ	= မိန်းမကြီး
ထိတွန်	= များပြားသည်
လစေမတ်	= မျက်စပစ်သည်
ပြမ	= မြင့်မြတ်သည်
အဆတ်	= မှန်ကန်သည်
သေင်လေင်	= မှန်ကန်သည်
သရစော်	= ယားနာ
ယက်ချောပ်	= ယောက်သွားခရ
သှဲ	= ယိုကျသည်
သြိုင်သြာ	= ယုတ်လျော့သည်
ရန်မို	= ရုန်းရင်းသည်
လကမ်	= ရှားပင်
လလုပ်	= ရှေ့ရှုဝင်သည်
သဲ	= ရှေ့လျားသည်
အိုစိုတ်	= ရွှင်လန်းသည်
လိုက်ဗာ	= လောက
ဗဒက်သိုန်	= လက်ယာရစ်သည်(ဂေတ်လံက်ဇေ)
ဗမိုဟ်ဖြ(လဖြ)	= လင်ရှိမိန်းမ
လှောင်တိတ်အာ	= လွင့်ထွက်သွားသည်